

**Derewel ana Pol sə vinden ayak anà
**Timote
mama'am ata awan
Adakay way pə deftere a anan****

Timote a taa man zek anà Pol à man sa bar anahan ahay ti mer su way. Hëna Pol a vinden ayak derewel a anan anà Timote nà, way sa man zek anà egliz wiya aya awan. A nan à Pol nà, lëbara a Yesu mugom a anan â ta 'am kwa aha. Anga nan, a dakan anan ayak anà Timote nə miter mungwalay aya inde, tinen apan ti gëzla do ahay pi zek wa à egliz ahay inde. Aday dükwen, Pol a dakan anan anjahay tədē do a Yesu ahay ti gan may à egliz ata awan.

Nga sa 'am ahay

Anjahay sə dō ahay à egliz inde (1.1 - 3.13)

Adakay way pə miter mungwalay aya awan
(3.14 - 4.5)

Adakay way anga məced sə egliz ahay (4.6 - 6.21)

Pol ajan ayak 'am and Timote

¹ Sə vindek ayak derewel a anan nà, nen Pol, do maslan ana Yesu Almasihu. Sa daf nen do maslan a nà, atə Mbərom, do sa tam mənuko, tə Yesu Almasihu, dowan a mənuko sə dəfan idé ata awan.

² Nə vindek ayak derewel a anan nà, akiken Timote. Iken kawa wan si zek uno awan, anga iken do sa daf nga pə Yesu.

Atə Mbərom Bəbay a nuko tə Yesu Almasihu Bahay a nuko tâ gak sumor, tâ varak zay a tinen, aday kâ gan atan i zek wa ite re.

Atatak way su do mungwalay aya awan

³ 'Am uno sa jak à alay a nen apan ni zla way uno pə daliyugo sə Makedoniya ata nà, ni mənahan ayak həna nà, anà 'am ata re. Na jak nà, njahay à Efesus, bina do ahay inde à Efesus, tinen apan ti tətakan anan 'am sə mungwalay ahay anà do ahay. Anga nan, gafan atan 'am. ⁴ Jan atan nà, tê mbəsak sə ngwedesl 'am kəriya aya awan, tê mbəsak 'am sə baslay zahav ahay. Way ataya nà, 'am kəriya ca, 'am sə zəbay avad awiyaway à wulen su do ahay inde kəriya awan. 'Am ata dükwen i man zek anà do sa daf nga pə Yesu ahay bay. Aday i man atan zek sa ga mer su way sa zlan à nga anà Mbərom bay re. ⁵ Dakan atan anan, anga aday tê pəlay do ahay tə mivel kərtek a lele, mənjəna sə bayak nga sa ga mbadire, aday ta sa daf nga pə Mbərom tə dîfek a acəkan.

⁶ Azar su do aya nà, tə zluwek à cəved wa, ta ma nga sə ngwedesl nə 'am kəriya aya awan. ⁷ Abay ta gan may adəka nà, sə tətakan anan 'am a Mbərom anà do ahay. Əna cəkəbay, tinen a nà, ta ga nə, sə ndərəfrəf si zek, bina tə gəzlan alay pi zek wa anà way a tinen sə tətakan anan anà do ahay ata bay.

⁸ Mənuko nà, da san zle, Tawrita a Musa nə lele, kak dowan a kè pərahak anan azar tə dîdəm a nà, na. ⁹ Asa, sənuko apan aday re, Tawrita ma var a, anga do sa ga way lele aya ata bay, əna ma var adəka nà, anga do lelibay aya awan, anga do sə vəze pə Mbərom ahay, anga do sə dəfan apan anà

Mbərom bay ataya awan, anga do mə tahasl aya awan, anga do sə həran nga anà Mbərom bay ahay, anga do sə təra anan 'am a Mbərom à məndak ahay, anga do sə lize anan atə bəbay tə may a tinen ahay ataya awan, aday anga do sa vad nga su do ahay azar aya re, ¹⁰ anga do sa ján uho ahay, aday anga do sə nahay tə do ahay nə kawa su do zənzen a sabay ataya awan, anga do sə sukom a way tə do ahay 6ile aya coy ata awan, anga do sa gad mungwalay ahay, aday anga do sə mbadan pa nga wa anà mungwalay ahay ataya re. Ayaw, Tawrita a Mbərom ata ma var a nà, anga do sa ga way lelibay aya fok sa nes anan 'am a Mbərom a nuko sə tətak lele ata re. ¹¹ Sə dəfak ukō anan way ataya nà, ləbara mugom a mbala a Mbərom, winen do sə mazlañ, aday do sə ngama ata awan. Sə mbuko anan 'am sə ləbara mugom ata à alay inde nà, winen awan.

Pol a ngəran à Yesu Almasihu anga sumor anahan

¹² Nen nà, nen apan ni ngəran anà Bahay a mənuko Yesu Almasihu, do sə vuro məgala sa ga mer su way anahan ata awan. Nə ngəran anga kà dəfak nga pi nen ta sə mbuko anan mer su way anahan à alay inde. ¹³ Kurre ata nà, nen nə jənak anan pa 'am anà Mbərom, nə jugurak 'am pu do anahan ahay wa, aday na gak anan alay tu do anahan ahay tə mindel re. Óna winen kà gak uno sumor anga a ca upo nà, na san awan bay, aday nen nə dəfak nga pə winen a bay re. ¹⁴ Natiya, Bahay a mənuko Yesu Almasihu kà gak uno sumor məduwen a sa daf nga pə winen a, aday kà varak

uno məgala sə pəlay do ahay tə asan zek anahan awan.

¹⁵ Ihe, nga sa 'am didek a həna, aday u no nà, kuwaya â təma anan tə mivel kərtek awan. 'Am ata nà, natiya: Yesu Almasihu a nay pə daliyugo nà, anga sa tam anan do sə atahasl ahay. Aday cəkəbay bahay nga su do sə atahasl aya nà, nen a adəka bugol. ¹⁶ Əna na gak anan i zek wa anà Yesu, nen bahay nga su do sə atahasl ahay. Ti nen kutok, Almasihu Yesu a kan anan ahay ngatay anahan a sa ndav bay ata anà do ahay, anga aday tâ daf apan nga aday tâ njad sifa sa ndav bay ata re. ¹⁷ Kuwaya â zambad a Mbərom Fetek, Ba Məduwen. Winen nà, a mac itəbay, dowan a canan itəbay re. Mbərom nà, winen kərtektəkke. Kuwaya â həran nga, â varan mazlañ pa sə viyviya awan. Amen.*

¹⁸ Iken ite, wan uno Timote, həna nə mbəsakak anan atətak way anaya à alay anak inde, kawa ana do maja'am a Mbərom ahay sa ja anga iken kurre ataya aday. 'Am ataya ti varak məgala sa ga məgəzləga sə tavan à nga wa anà 'am a Mbərom. ¹⁹ Ki mba apan sa daf nga pə Mbərom lele tə mivel kərtek awan. Əna azar su do a aya nà, tə ngəmak sa ga matanan bay. Anga nan kutok, tə mbədahak anan lœn anà cəved a Mbərom, aday tə lizek. ²⁰ A wulen su do ataya nà, atə Himeniyas tə Aleksandire inde à wulen a tinen. Nə mbəsakak atan pə alay ana Fakalaw, aday tə mbəsak sə jənan pa 'am anà Mbərom.

2

---

* ^{1:17} Amen, kawa sa ja nà, â təra matanan.

Adakay way pa 'am sa ga amboh

¹ Mama'am sə way, aday u no sə dakan anan ayak ù do a Yesu ahay nà, həna: Gen anan amboh à Mbərom, dəbuken anan, ngəren anan anga do ahay fok. ² Gen anan amboh a Mbərom anga bahay ahay, tu do məduwen aya awan, anga aday də njahay səkəffe zay ta sə dəfan apan anà Mbərom, aday ta sa ga way lele aya sə cəban à Mbərom bay ata awan. ³ Ki gen matanan nà, wita lele, i zlan à nga anà Mbərom, do sa tam nuko. ⁴ A gan may do ahay fok tâ tam, tâ san didek sə way ahay. ⁵ Anga Mbərom a nà, winen kərtektəkke, aday do sə jipay anan Mbərom pi zek tə do ahay dukwen, winen kərtektəkke re, winen nà, Yesu Almasihu. ⁶ Winen kà nak ahay, kè varak anan nga anahan sa mac anga sə bəmbaś anan do ahay fok. Natiya kutok, à alay a Mbərom sə walay ata nà, Yesu a dakay anan nə Mbərom i tam anan do ahay. ⁷ Anga nan, Mbərom kà tərak nen do maslan anahan sa zla saa tətakan anan way anà do sə pəra ahay, anga aday tâ daf nga pə Yesu tə didek awan. Way ma ja a anaya nà, didek aya awan, mungwalay uda ibay.

Anjahay su do a Yesu ahay à egliz

⁸ Natiya awan, na gan may mungol ahay tâ ga amboh kwa aha fok, əna tâ ga nə tə mivel mə banay awan, mənjəna way ma cab a, aday tə kuzom a bay re. ⁹ Uwar ahay dukwen, tâ 6an zana aday tədē a zla pi zek sa 6an ata awan. Tâ sa wahay nga sə zlapay anan, anga aday do ahay tâ canan atan ata bay re. Tâ laway way sə gura ahay pi zek kabay məmbətembəte ahay bay. Kabay tâ pak zana sə dala bayak aya pi zek bay re. ¹⁰ Aya əna,

way sə ndakay do adəka nà, aga mer su way lele awan, mer su way kawa sə uwar lele aya sa jəka tə dəfan apan anà Mbərom ataya awan. ¹¹ U doh a Mbərom nà, uwar ahay tə pəkan sləmay anà atətak way səkəffe lele tə anahay nga awan. ¹² Nə varak anan cəved anà uwar ahay sə tavay pa 'am su do mungol aya sə wazan atan bay, tə lavan nga anà mungol ahay bay re, əna tə njahay way a tinen tete. ¹³ Anga Mbərom a ndakay pa 'am nà, Adama, aday a ndakay Hawa à dəba wa kutok. ¹⁴ Aday asa, Fakalaw a nay, a njak nà, Hawa, bina Adama bay. Natiya uwar ata kə dazak i ines inde. ¹⁵ Tə winen ata təke dukwen, Mbərom i tam atan re, anga tinen nà, may a nuko ahay. Əna si ti jəra sa daf nga pə Yesu, sə pəlay do ahay, sa ga way lele aya awan, aday ta sə təra do sə waray ahay re.

3

*Mer su way ana do sə njahan pa 'am wa anà do a
Yesu ahay*

¹ Ihe, 'am didek a həna: Kak dowan a kà gak anan may sə təra do sə lavan nga anà do a Yesu ahay nà, wita kə pəlak mer su way lele awan. ² Əna do sə lavan nga anà do a Yesu ahay nə anjahay anahan a â ga nà, natiya: Ines â ga inde apan aday sə gədan anan apan azar bay. Uwar â ga inde apan dukwen kərték coy. A təra do sə jinje bay, â təra do ma san nga awan, â gəba mazlab pi zek wa bay, â təma mbəlok ahay lele. A mba apan sə tətakan anan way à do ahay lele. ³ A vaway nga tə mahay bay. A cakal 'am tə do ahay bay, â təra adəka nà, do tete awan. A jugwar 'am bay, aday â ga ubor pə dala bay re.

4 A lavan nga anà gulom su doh anahan tate, â jan pə akəta anà gwaslay anahan ahay tə cəved awan, aday tâ dəfan apan lele. **5** Bina, kak dowan a kâ mbak apan sə lavan nga anà gulom su doh anahan tətibay nà, i mba apan sə lavan nga anà do a Yesu ahay tətibay re asanaw?

6 Kak ki dəfen dowan a aday i lavan nga anà do a Yesu ahay nà, kâ sa dəfen do sə təma Yesu Almasihu həniniye mba ata bay, bina winen mbəlok a mba nà, hinahibay i i har nga i mer su way ata inde. Ata dukwen, Fakalaw i njad apan alay sa 'am aday Mbərom dukwen i gan sariya re. **7** Dowan ata nà, anjahay anahan â ga nə lele aday kwa do sa san Mbərom bay ahay təkede tâ dəfan apan. Bina, kak matana bay cəna, do ataya ti njad sə gədən azar pə ines anahan ahay ata dukwen, i slahay à alay a Fakalaw inde kutok.

Do si mer su way ahay à egliz ahay inde

8 Həna asa, anjahay ana do si mer su way ahay à egliz ahay inde nà, natiya: Tê gəba mazlaɓ pi zek wa bay, miresl â ga à 'am a tinen ahay inde cuwcew bay, tâ varan zek anà mahay bay, tâ sa ga ubor aday sə pəlay dala tə cəved sə danakay bay. **9** Sumor a nà, tâ dəfan apan anà 'am ana Mbərom sa kak uko anan ahay uho ata nə təhhe lele tə mivel kərték awan. **10** Ki sa dəfen anan do ataya i mer su way inde nà, do a Yesu ahay tâ ca pə anjahay a tinen a lele aday. Ata kak ines inde patan sə gədən atan anan apan azar ibay nà, ti daf atan à mer su way inde kutok.

11 Uwar ahay dukwen tâ gəba mazlaɓ pi zek wa bay, tâ gədən azar a dowan bay, tâ vaway nga bay,

aday do ahay tâ daf patan nga kwa à ma inde anaw folk.

¹² Do si mer su way ataya nà, uwar â ga inde patan dukwen kertek kertek coy, tâ lavan nga anà gwaslay a tinen ahay aday anà gulom su doh a tinen ahay tate. ¹³ Aday kak do ataya ta gak anan mer su way a tinen tê caved a nà, do ahay ti dëfan atan apan, aday ti mba apan së dakay anan 'am a Yesu nà ndändan lele, anga tê témahak Yesu Almasihu tê mivel kertek awan.

Nga sa 'am pë didek a Mbërom

¹⁴ Abay nà jalak sa zlak ayak à man anak bëse, èna hèna suwan nà vindek ayak derewel a anan tamak. ¹⁵ Hèna kwa nà sak a zlak ayak bëse sabay dëp nà, derewel a anan i däkak anan anjahay së do ahay à gulom su doh a Mbërom inde. Gulom su doh a Mbërom nà, winen Egliz, kawa sa ja nà, do a Yesu ahay. Egliz nà, winen kawa saray galak sa ban anan didek a Mbërom bahay së sifa. ¹⁶ Të didek a, way a mi der a pë caved sa daf nga pë Yesu ata nà, way mëduwen awan:

Yesu Almasihu nà, a nay ahay à mburom wa.

A tèra do zänzen awan.

Apasay a Mbërom kè vëdak panan awiyaway
ta së dakay anan, winen do didek awan.

Maslay a Mbërom ahay tê canak anan.

Do së përa ahay tê slènek lèbara anahan awan.

Do së daliyugo ahay tê dëfak apan nga.

Mbërom a cakafak anan ayak à man së mazlaë
anahan inde à mburom,
pë cakay anahan awan.

4

Do sə tətakan anan way mungwalay aya anà do ahay

¹ Apasay a Mbərom kà jak anan 'am a didek ata kurre a coy, a wa: Azanaka pa 'am nà, azar su do ahay ti mbəsak sa daf nga pə Yesu, aday ti pərahan azar anà atətak way sə apasay sə mungwalay ahay tə atətak way sə setene ahay. ² Do sə tətak way ataya nà, tinen do sə mbađəmbada ahay, aday tinen do sə mungwalay ahay re. Mivel su do ataya nà, mi nes aya awan, kawa tə ndəzak atan anan zlac tə njamde ma ga uko ngəlababa ata awan. ³ Do sə mungwalay ataya nà, tinen apan ti gafan 'am anà do ahay sə gəba uwar, tinen apan ti gafan 'am anà do ahay sa pa way sa pa azar aya awan. Aday cəkəbay Mbərom a var anan way sa pa ataya nà, anga aday do ana Yesu Almasihu ahay sa san didek sə way ataya tâ pa ta sə ngəran apan anà Mbərom. ⁴ Anga way a Mbərom mə ndakay aya cəna, fok lele. Way aday sa lar anan wa nà, ibay. Di mba apan sə ngəran à Mbərom aday dī pa way sa pa anuko ahay kutok. ⁵ Bina way sa pa ataya nà, lele, anga 'am a Mbərom tə amboh anuko ti təra atan cəncan aya pa 'am a Mbərom.

Do sa gan mer su way anà Yesu Almasihu lele awan

⁶ Natiya kutok, ka sak a tətakan anan way a iken a sə sləne a anan anà do a Yesu ahay nà, iken nə do sa gan mer su way a Yesu Almasihu lele awan. Ata nà, iken kə tərak do ma har awan, à 'am a Mbərom inde, anga kə varak anan way sa pa sa 'am a Mbərom anà zek anak, aday kə njadak məgala à

atətak way a iken sə pərahan azar tə mətəndəron ata awan. ⁷ Əna avəved'am kəriya aya nà, kə pəkan sləmay bay. Sumor a nà, anjahay anak à zəga apan sa ga nə lele pa 'am a Mbərom sidew sidew adəka. ⁸ Kə kətahak anan zek anak nà, lele anahan a inde nə mənjəçk coy. Əna anjahay anak a kə gak lele pa 'am a Mbərom nà, wita i mak zek à way ahay inde bayak awan, anga ki njad sifa həna, aday azana pə uho sa nay ata dəukwen, ki njad re. ⁹ Əna ihe, nga sa 'am ata nà, didek awan. Sumor a nà, kuwaya à təma anan à mivel anahan inde fandar kwayan'a. ¹⁰ Anga nan mənuko apan dī ga mer su way ndəlekeke, mənuko apan dī ga danda a mba. Mənuko apan dī dəfan idə anà Mbərom, bahay sə sifa, winen do sa tam anan do ahay fok, aday mə zakay a nà, mənuko do sa daf nga pə Yesu Almasihu ahay.

¹¹ Timote, iken tavay nà, njənjan lele, aday dakan anan way a anaya anà do a Yesu ahay. ¹² Iken nà, gwaslay aya mba, əna təde nà, dəwan â sa kədəy iken anga nan bay. Kan anan anà do a Yesu ahay adəka nà, minje lele awan, ta 'am anak sa ja, tə azla anak, tə asan zek anak, tə cəved anak sa daf nga pə Yesu tə mivel kərtək ata awan, tə anjahay anak à cəncan sa 'am a Mbərom inde ata fok. ¹³ Var a nga anak sə dakan anan Deftere a Mbərom anà do a Yesu ahay, wazan atan, tətakan atan anan way ahay hus pə luvon uno saa dəzlek ayak ata awan. ¹⁴ Kâ sa ca pə məgala a Mbərom sə varak ata nə kawa way sə gəsle anan bay. A varak anan kurre tə dungo ana do majə'am anahan, aday məced sə egliz ahay dəukwen tə dəfak anak alay pa nga à alay a iken sə təma magwagway ata awan.

15 Gan nga anà mer su way a anan ata nà, lele, kâ sa gan məsəfaya bay. Aday do ahay fok, ti canan anà mazlañ si mer su way anak i zla pa 'am pa 'am. **16** Gan nga anà zek anak, dəfan idé anà atətak way anak re. Ka gak anan mer su way anak ahay lele nà, iken tu do sə sləne atətak way anak ahay fok, ki təmen.

5

Azla ana do a Yesu ahay pa 'am a Mbərom

1 Iken Timote, kâ sa ngəraz pu do məced a bay. Kak winen kà gak way lelibay a nà, jan apan zəhha kawa winen bəbay anak. Njavar ahay dukwen, jan atan apan kawa tinen mərak anak ahay. **2** Uwar məduwer ahay nà, jan atan apan kawa tinen may anak ahay. Dalay sə uwar ahay ite nà, jan atan apan kawa tinen dənəbay anak ahay aday fok, tə mivel kərték awan.

3 Mədukway sə uwar ahay nà, gan atan nga lele, anga hinahibay dowan a tinen ahay inde sa gan atan nga ibay. **4** Hinahibay mədukway sə uwar ata nà, wan anahan inde, kabay wan sə kutov anahan ahay dukwen inde. Kak matanan nà, wan ataya tê tətak mer su way sə dəfan apan anà may a tinen ahay ta sa gan atan nga lele, kawa ana bəbay a tinen ahay sa gan atan ahay nga à alay ata awan. Ata, mer su way a tinen ata i zlan à nga anà Mbərom a kuto. **5** Aday hinahibay mədukway sə uwar hinen inde, aday dowan sa gan nga ibay ata nà, winen i dəfan idé à Mbərom, i gan amboh luvon tə ipec, anga aday Mbərom à man zek. **6** Ùna mədukway sə uwar hinen inde, winen a ga nə way sa zlan à nga dəkdek ata nà, kwa à ga nə winen inde

tə sifa mba dəp nà, winen kawa do ma mac awan.
7 Matanan, dakan anan 'am a anan anà do a Yesu ahay lele, anga aday dowan â sa gədan atan azar bay.

8 Óna hinahibay do hinen inde nà, a gan nga anà do anahan ahay itəbay, kwa do sə gulom su doh anahan ahay təkedé, a gan atan nga bay re. Ata nà, winen kà zluwek à cəved sa daf nga pə Yesu ata wa. A ga nə way aday kwa do sa san Mbərom bay ahay dukwen ti ga way ata bay re ata awan.

9 Kâ sa vinde sləmay sə mədukway sə uwar à derewel inde kəriy kəriy bay, si ava a uwar ata kà dəzlek kwa kuro mbərka, aday dukwen a zla à mbaz nà, saray kərtektəkke coy re. **10** Sumor a dukwen, do ahay tê ndəran sləmay anga mer su way anahan ma ga lele ataya aday. Kawa sa ja nà, kà dədükok anan gwaslay anahan ahay lele, kà təmahak mbəlok sa taa zlak ayak àga winen ataya lele, kà gak anan mer su way lele awan anà do a Yesu ahay, kà mak anan zek anà do ahay à dəce a tinen ahay inde, aday kà gak mer su way lele aya cara cara fok aday ki sa vinde sləmay anahan à derewel inde.

11 Óna sləmay sə mədukway sə uwar aya aday tinen wan aya mba ata nà, kâ vinde sləmay a tinen à derewel inde fan bay. Bina hinahibay haway sa mbaz kà sak a gan atan nà, ti mbəsak sə pərahan azar anà Almasihu. **12** Ata ta sak â ga way matanan ata nà, tə nəsek, Mbərom i gan atan sariya, anga tə pəsakak anan 'am a tinen ma ɓan a anga sa jəka ti gan mer su way anà Mbərom ata awan. **13** Bina ka sak a vinde anan sləmay a tinen à derewel inde nà, ti ga isew, ti bar awan à wulen su doh fok, doh

tu doh. Aday sə cəbak jiya dukwen, ti bəbal awan ta 'am kəriya awan, ti slahay à 'am aday abay kà cak atan anan bay ata re, aday 'am təde sa ja bay ata nà, tinen ti ja anan. ¹⁴ Anga nan, mədukway sə uwar a wan ataya inde matanan nà, na gan may nə tâ zla à mbaz asa, ti wahay wan, ti gan nga anà gulom su doh a tinen ahay. Ata do manide ahay ti njad sə gədak uko azar sabay. ¹⁵ Tə didek a acəkan nà, azar sə mədukway sə uwar aya nə, tə zluwek à cəved a Mbərom wa, aday tə pərahan azar anà Fakalaw cukutok.

¹⁶ Kak uwar a inde aday a daf nga pə Yesu lele, aday mədukway sə uwar inde àga winen nà, à gan nga lele. Bina à sa mbakan anan 'am a pa nga ana egliz bay. Ata nà, egliz i mba apan sa gan nga anà mədukway sə uwar a aday dowan inde sa gan nga ibay sə didek didem ata awan.

¹⁷ Natiya asa, kak məced sə egliz ahay ta gak anan mer su way a tinen ata lele nà, təde ti njad magwagway a tinen nə məcapar cew. Aday mə zakan a jiga nà, anà do sə wazay ahay aday tu do sə tətakan anan way anà do ahay ata awan. ¹⁸ Anga Deftere a Mbərom a ja nà: «À alay a sla winen apan i gak mer su way à guvo nà, kâ sa banan mbulo pa 'am anga sə gafan 'am pə arac way bay.*» Matana re: «Do si mer su way cəna, i pa nə way sə herreb anahan.†»

¹⁹ Hinahibay, dowan a i zlak ayak à man anak sa ra 'am pə məced sə egliz, i jak nà: «Məced sə egliz a tiya ata nà, kâ gak way lelibay awan.» Natiya, kâ sa təma 'am ata kwayan'a fan bay. Sumor a nà,

---

* ^{5:18} Ca pə Tooktaaki Tawreeta 25.4.   † ^{5:18} Ca pə Lukas 10.7.

slène 'am ata pə do ahay wa cew kabay pə do ahay wa maakan aday ki sa jəka acəkan nà, na. ²⁰ Dowan a kà gak ines nà, jan apan i ide sə do ahay inde kəzlek, anga aday do azar aya tê jəjar sa ga ines ite.

²¹ Timote, nen apan ni jak ayak 'am a anan pa 'am ana atə Mbərom tə Yesu Almasihu aday pa 'am ana maslay a Mbərom a mə walay ataya re. Kem, dəfan apan anà 'am uno sa jak ataya fok ite. Kem â nak asa, kâ sa gəzla anan do ahay pi zek wa bay. Pəlay atan nà, hərro à alay kərték a wa. ²² Dowan a aday a nak sə varan mer su way sə lavan nga anà do a Yesu ahay nà, kâ sa ga hologor sə dəfan alay pa nga fan bay. San anan dowan ata lele aday. Aday asa, kâ sa slahay i ines su do inde bay, gan nga anà zek anak.

²³ Timote, kâ sa a'am vərre bay, suwan sa apan mahay mənjœk anga dəvac sə kutov anak a sidew sidew sə varak bèle ata awan.

²⁴ Ines su do a azar aya a nà, kà cak uho mənjəna alay sə sariya a sə dəzley ahay, əna su do a azar a ite nà, kà cak uho fan bay, si pə dəba a wa. ²⁵ Matana re, mer su way lele aya nà, ti kay uho kutok. Kwa abay â ga nə həna mi der aya mba dəp nà, ti naa kay uho təktek.

6

¹ Bile ahay fok tê dəfan apan anà bahay a tinen ahay nà, lele. Ata do ahay ti gədən azar anà Mbərom tə atətak way a nuko ahay sabay.

² Hinahibay, ɓile inde aday bahay anahan nə, winen do a Yesu nà, ɓile ata â dəfan apan hwiya, bina â sa kədey anan anga sa jəka tinen tə mərak à sləmay ana Almasihu inde ata bay. A gan mer su

way nə lele, zal anà bahay hinen ata, anga bahay anahan ata nà, winen do a Yesu, aday Mbərom a pəlay anan re.

Timote, way a anan ataya nà, dakan anan ù do a Yesu ahay nə lele, aday tâ ban anan.

Do sə tətak way mungwalay aya awan

³ Kak dowan a kà gəbək 'am sə tətak way anahan hinen cara nà, winen kà təmahak didek sa 'am mbala ana Bahay a nuko Yesu Almasihu sə dakkak uko anan ata sabay. Aday dowan ata kà təmahak atətak way a mənuko pə anjahay su do ahay pa 'am a Mbərom sabay re. ⁴ Kak matanan nà, winen do sa har nga kəriya awan, a san awan bay. A gan may nə anà avəved'am, ta sa vad'awiyaway pa 'am ahay sə zəban atan ahay nə atəre coy. Matanan, do sə pəkan sləmay anà way ataya nà, ti ga sərak ahay pi zek, ti cakal 'am, ti jan 'am ma ca6 aya i zek ahay, ti bayak way lelibay aya pu do ahay, ⁵ ti vəved'am nə hway apan. Anga abayak nga su do ataya nà, kà nəsek, way didek a dukwen ta san sabay re. Tinen tə bayak i ga nà, à cəved sə pərahan azar à Yesu inde nà, ti njad' wa zlide.

⁶ Ayaw, də pərahan azar anà Yesu nà, dī njad' wa magwagway məduwen awan. Əna way aya inde puko à alay inde ataya nà, dē kədəy atan bay. ⁷ Tə wahay mənuko pə daliyugo nà, awan inde puko kwa mənjœk ibay. Matana dī mac way a nuko nà, dī gəba awan à alay inde bay re. ⁸ Natiya kak həna mənuko apan dī njad' way sa pa tə zana sa pak pi zek cəna coy, tasluko mivel anga way ataya awan. ⁹ Do sa gan may anà zlide tə mindel ataya nà, Fakalaw i njak atan, aday i njad' patan alay sa 'am

sa mbazl atan à balay anahan inde. Ubor kəriya aya cara cara ti njad sa nes atan, ti lize atan sə coy. ¹⁰ Anga ubor sə pəlay dala nà, a təban cəved anà sədəek ahay cara cara fok. Azar su do aya nə ta gak apan ubor tə mindel, hus pa sə zluwe atan à cəved a Mbərom wa. Anga nan kutok kə gəbak atan ahay 'am ahay bayak awan.

Andav sa 'am a Pol anà Timote

¹¹ Həna kəmaya Timote, iken nə do a Mbərom ata nà, hawan anà way a lelibay ataya awan. Jəra zek sə təra do didek a pa 'am a Mbərom. Pərahan azar anà cəved a Mbərom nə lele, daf nga pə winen a hwiya. Pəlay anan do ahay, səman anà way ahay, njahay way anak səkəffe. ¹² Jəra zek anak anga aday sa ga vəram pə cəved a Mbərom lele. Njad a sifa sa ndav bay ata awan. Mbərom a ngamak nà, pə sifa ata awan, aday ka ga side sə adaf nga anak pə Yesu nà, pa 'am sə do ahay bayak awan. ¹³ Nen apan ni jak 'am həna pə ide a Mbərom, do sə varan sifa anà way ahay fok, aday pə ide anà Yesu Almasihu, dowan a sə dəkay anan way didek aya pa 'am ana guverner Pontiyos Pilatu ata awan, na jak nà: ¹⁴ Dəfan apan anà 'am uno sa jak a anan. Kâ sa ga anan mer su way anak tə məsəfaya bay, anga aday do ahay tə gədak apan azar bay re. Ga matanan hus pə luvon a Bahay a mənuko Yesu Almasihu sa may ahay ata awan. ¹⁵ I sa may ahay nə pə luvon a Mbərom a ma daf a ata awan. Mbərom a nà, winen do sə mazlañ, winen kərtæk Ba Məgala, winen Bahay sə zalay bahay ahay, aday winen do sə lavan nga anà do sə lavan nga anà do ahay ahay fok re. ¹⁶ Mbərom a kərtæk nà, winen

inde pa sə viyviya awan, winen à man sə idé jiyjay ma dav a tə mindel ata inde. Dowan saa mban nà, ibay. Dowan kula kè canak anan nà, ibay, aday dowan saa canan asa dukwen ibay re. Do ahay fok tâ həran nga, â ga bahay pa sə viyviya awan. Amen!

¹⁷ Timote, jan anà do sə zlide ahay pə daliyugo a anan ataya nà, tâ həran nga anà zek tə zlide a tinen ahay bay. Tâ saa daf apan nga a tinen ahay bay re, anga zlide ata i ga inde pa sə viyviya nà, ta san bay. Ðna suwan tâ daf a nga a tinen nə pə Mbərom do sə varan kwa ma anà do ahay bayak a ta 'am kəriya aday dâ taslay a mivel ata awan. ¹⁸ Jan atan asa nà, tâ ga sumor, tâ ga anan mer su way lele aya bayak awan, tâ varan way à do ahay, tâ man zek anà do ahay tə zlide a tinen ataya awan. ¹⁹ Ta gak matanan acəkan nà, ata tə ndakak ayak man pə zlide a tinen à man lele a inde, anga aday ti njad sifa didek ata awan.

²⁰ Iken Timote, gan nga anà way a Mbərom a sə varak ata awan. Kak do ahay tinen apan ti ja 'am sə mindel kəriya aya nà, kâ sa ja uda bay. Avad awiyaway sə mindel sə do ahay sa jəka 'am sə asan way ata dukwen, kâ sa ja uda bay re. ²¹ Tə varan zlangar anà way a tinen sa jəka ta san zle ataya awan, ña cəkəbay tə zluwek à cəved a Mbərom wa.

Natiya, Mbərom â gak ikwen sumor anahan.

**A&an 'am wiya awan
New Testament in Mbuko (CM:mqb:Mbuko)**

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mbuko

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mbuko

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
85377c5a-ee2b-5540-a6b5-8f8a5a729092